

СЕКЦІЯ 2 “СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ”

Вишневська О. М.
*Д-р екон. наук, професор,
декан обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
olganykk@gmail.com*

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ ВПЛИВ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Проведено узагальнення впливу глобалізаційних процесів на формування економічної безпеки держави. Обумовлено загрози глобалізаційного впливу на формування безпекового середовища держави, можливості щодо упередження, нейтралізації загроз з огляду на національні інтереси. Обґрунтовано дієвість заходів у гарантуванні економічної безпеки держави з урахуванням глобалізаційних змін і тенденцій.

Ключові слова: глобалізація, економічна безпека, адаптація, нейтралізація, депресія.

Процес глобалізації істотно впливає на зміст і темпи формування нових типів відносин у сучасному суспільстві. Глобальні зміни, разом з іншими об’єктивними факторами, сприяють пошуку ефективних напрямів зменшення несприятливих наслідків, надійних методів прогнозування можливих змін з метою адаптації і подальшого розвитку держав. Створення передумов до гарантування економічної безпеки і отримання відповідних національних інтересів відображаються у рейтингу країн світу за рівнем створеного валового внутрішнього продукту (країни G7, G20). Отже, основна перевага віддається формуванню економічних пріоритетів, які переважають над соціальними та екологічними.

Позиції країн світу у геоeкономічному середовищі характеризуються, у першу чергу, спроможністю національних економік забезпечити процес швидкої адаптації до зовнішніх змін і тенденцій. Саме тому орієнтація подальшого розвитку повинна бути зорієнтована на диверсифікацію

національної економіки з метою підвищення конкурентних ознак галузей, інтеграційні процеси з метою отримання відповідних переваг та гарантування економічної безпеки у довгостроковій перспективі [1].

Гарантування економічної безпеки держави пов’язане із реалізацією комплексу заходів на міждержавному і державному рівнях щодо забезпечення відповідного рівня соціальної, політичної і оборонної безпеки, охорони та цілісності території, забезпечення розвитку галузей економіки на інноваційних засадах, невразливості і незалежності національних інтересів відповідно до виникнення зовнішніх і внутрішніх загроз, в першу чергу глобалізаційних, унеможливлення військових конфліктів. Подібний підхід дозволить мінімізувати загрози та забезпечити відповідну адаптацію до глобалізаційних змін та тенденцій. Усі геоекономічні чинники у соціально-економічному розвитку країни та гарантуванні економічної безпеки, від зовнішньоекономічних до технологічних, повинні бути зорієнтовані на внутрішню природно-ресурсну основу, враховувати економічні, соціальні, культурні, екологічні, етнічні особливості з метою мінімізації ризиків і активізації переваг від геоекономічного середовища. Виникає нагальна потреба у дієвому поєднанні внутрішньої основи у розвитку галузей економіки, відповідної технологічної готовності до запровадження інновацій і адаптації до глобалізаційних тенденцій, гарантування економічної, соціальної, енергетичної, продовольчої, оборонної безпеки держави, безпеки суспільства.

Економічна безпека є складним і багатограним поняттям, та здійснює вплив на усі сфери діяльності суспільства, залежить від потенційних можливостей системи протистояти загрозам і адаптуватися до зміни внутрішнього і зовнішнього середовища з метою забезпечення її розвитку, недопущення прояву ознак її депресивного стану. Оцінка економічної безпеки держави пов’язана із необхідністю дослідження національних економічних інтересів і загроз, забезпечення здатності держави до захисту національних економічних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз, а також збереження й поновлювання процесу суспільного відтворення, забезпечення

достатності оборонного потенціалу у кризових ситуаціях.

Процес адаптації до зовнішніх змін вимагає відповідних заходів на всіх рівнях управління з метою упередження загроз. Дієвість заходів з нейтралізації загроз у гарантуванні економічної безпеки має широкий спектр дії – від впливу на соціально-економічний розвиток держави, до отримання національних інтересів у розвитку виробничої, зовнішньоекономічної, інвестиційної сфер тощо.

З урахуванням значного негативного впливу глобалізаційних чинників, дієвість заходів у гарантуванні економічної безпеки держави повинна бути зосереджена на недопущенні прояву ознак депресивного стану. Упередження депресивного стану передбачає постійну адаптацію внутрішнього середовища держави до зовнішніх змін, а також системні заходи у напрямку підвищення соціально-економічного розвитку, актуалізації питання щодо інвестування галузей економіки у напрямку зростання питомої ваги валової доданої вартості, підвищення експортного потенціалу, інвестиційної привабливості галузей за підтримки та участі держави. Одним із пріоритетних чинників впливу у реалізації заходів залишається фінансове забезпечення, що передбачає створення передумов і гарантування інтересів усіх учасників, які задіяні у процесі нарощування потенціалу галузей економіки – від працівників на виробництвах, до інвесторів, що може бути запроваджене лише на державному рівні через відповідні важелі. Одним із важелів впливу є створення умов до ведення бізнесу, зниження рівня бюрократії, гарантування прав інвесторів на отримання прибутку, унеможливлення випадків шахрайств і прихованого банкрутства суб’єктів макросередовища.

Список використаних джерел:

1. Зеленов Л. А. Современная глобализация : Состояние и перспективы / Л. А. Зеленов, А. А. Владимиров, Е. И. Степанов. – М. : ЛЕНАНД, 2010. – 304 с.

O. Vyshnevskya, Globalization influence in shaping the economic security of the state.

Summary

The ground of influence of global processes is conducted on forming of economic security of country. The negative tendencies of influence of globalization on forming of safe environment, possibilities of neutralization taking into account national interests are reasonable. Directions of guaranteeing of economic security the 3 account of influence of globalization are conditioned.

Keywords: globalization, economic security, adaptation, neutralization, depression.